

Pronssiesineitä, jotka vuonna 2018 löytyivät metallinetsinnässä Kuhmon Paloniemeltä ja toimitettiin Kansallismuseon arkeologisiin kokoelmiin Päivi Kankkusen (Museovirasto) välityksellä.

Lahja.

Verif.

Rautakautisena hautapaikkana rekisteröity kohde Kuhmo Paloniemi 3 (1000032984) sijaitsee Kuhmon keskustaajaman pohjoispuolella, Lammasjärven työntyvän Paloniemen lounaisrannalla. Esineet löytyivät noin 25 - 30 cm syvyydestä noin 15 x 15 cm laajuiselta alalta. Ks. in situ -valokuva arkistoidussa kysymyslehdessä. Löytäjän mukaan maassa saattoi olla tuhkaa ja pieniä luunsiruja. Paikka kuuluu kiinteistöön 290-405-25-91.

Lähistöllä sijaitsee Lammasjärven rannoilla ja saarilla erilaisia esihistoriallisia kohteita, kuten samassa metallinetsinnässä löytynyt rautakautinen hautapaikka Kuhmo Paloniemi 2 (1000032980) noin 200 metriä luoteeseen.

Löytöpaikan koordinaatti (ETRS-TM35FIN): p = 7114992, i = 621843.

Diar. 16.11.2018

Luett. Raninen Sami

- 1 **Vyönhela** 24 kpl, 80,00 g
Kupariseoksisia vyönheloja, jotka niveltäytyvät kasettimaisesti toisiinsa siten, että ne ovat peittäneet vyön ulkopuolen kokonaan. Helat ovat koristelultaan ja muodoltaan identtisiä, joskin niiden säilyneisyysasteessa on pieniä eroja. Löytäjän in situ -valokuvan perusteella helat ovat olleet maassa lenkkimäisenä rivistönä eli otaksuttavasti vyössä kiinni. Yhtä (särkyneintä) kappaletta lukuunottamatta helat toimitettiin Museovirastolle moderniin nahkahihnaan pujotettuna. Nahkahihnan poistaminen jätettiin konservoijalle, joten löytöjen yhteenlaskettu paino on arvio.
- Helat ovat muuten neliömäisiä, mutta jokaisessa on yhdellä sivulla puoliympyrän muotoinen lovi ja toisella sivulla puoliympyrän muotoinen ulkonema, joka sopii vieressä olevan helan loveen. Ulkonemissa ja lovien reunoilla on kaarevia ja kehämäisiä kohonauhoja, jotka yhdessä muodostavat samankeskisistä ympyröistä koostuvaa koristekuviointia. Helojen muotoilulle ja koristelulle löytyy jonkinlaisia, lähinnä myöhäisrautakautiseen ajoitukseen viittaavia vastineita venäläisistä julkaisuista.
- Helojen kääntöpuolella ei ole rautakautisille vyönheloille tyypillisiä kiinnitysnastoja, vaan kaksi esineen ylä- ja alaraunan yhdistävää vartta siten, että hihna voidaan pujottaa varsien ja neliömäisen osan välistä. Kiinnitystapa tuo mieleen etnografiset lappavyöt. Joissakin heloissa toinen varsista on murtunut ja pahimmin särkyneessä kappaleessa molemmat varret ovat poikki.
- Mitat 15,00 x 16,00 x 5,00 mm
X = 7114992,00 Y = 621843,00
- 2 **Vyönhela** 1 kpl, 10,60 g
Kupariseoksinen vyön pätehela. Esineessä on kaksi vartta, jotka muodostavat

sivusuunnasta katsoen u-kuvion. U-kuvion avoimessa päässä varret yhdistää niitti. Toinen varsi (helan etupuoli) on kiilanmuotoinen (leveämpi pää em. niitin puolella) ja siinä reliefikoristekuna epäselvä kasviornamentti. Esineen "nokassa" helan etupuolella on kaksi poikkiuurretta. Esineen toinen varsi on kapea (leveys 6 mm), nauhamainen ja koristeeton.

Mitat 32,00 x 18,00 x mm

X = 7114992,00 Y = 621843,00

- 3 **Korvakeputki** 1 kpl, 8,70 g

Katkelmallinen korvakeputki, jossa korvakkeet ovat rikki. Putkiosa on profiloitu samaan tapaan kuin esineessä Kivikoski 1973: Abb. 1116. Putken toisella puolella on kaksi pientä reikää.

Mitat 29,00 x 21,00 x 9,00 mm

X = 7114992,00 Y = 621843,00

- 4 **Pronssiesine** 1 kpl, 8,80 g

Tunnistamaton kupariseosesine. Esineessä on lenkki, josta lähtee kapea varsi, joka päättyy sulamisen deformatioimaan möykkyyn. Riipus tai kankiketjun nivel?

Mitat 39,00 x 16,00 x 8,00 mm

X = 7114992,00 Y = 621843,00